

Neveltepeno
Poprijeta Devica Marija

II. letni recsaj. 4. st.

1906. aprills.

Zmozsna
Gospa Vogrszka

POBOZSEN MESZECSEN LISZT.

REDI GA

Klekl Jozsef, Plebános Pri Szy. Szebestjáni.

Vszebina.

1. Klekl Jozsef: Marija Lankovicska, negda Tisinszka	97
2. (kj.) Návuk za meszec ápril	98
3. (szj) Vesznicski kepi	101
4. Bassa Ivan: Iz zgodovine szv. materecerkve	108
5. Sztajocsemi Jezusi	109
6. H—H.: Szveti Adalbert	110
7. Szpovedna molitev	113
8. Odpüsztna molitev	114
9. Sztarisje hodite	114
10. Szamo ednok	115
11. Szlepec Ivan: Cslovek	116
12. Drobizs — Glászi	121
13. Rednikov odgovor	127

Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve koroni posle na ime: Klekl Jozsef plebanos pri szv. Szebestjani, posta Battyánd, (Vasm.) Prvi sznopies sze zse vees ne dobi!

Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga szamosztana (klostra) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom. Preminocse leto je osztalo nanjega 400 koron.

NEVTEPENÓ POPRIJÉTA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPA VOGRSZKA

POBOZSEN MESZECSÉN LISZT.

Marija Lankovicska, negda Tisinszka.

Sztoedenájset let je mirovesina kralúvala vu Lankovici. Romarje szo mirovno obiszkávali tisinszko Marijo, i lankovicski barátje szo túdi brez vszake zadéve lehko szvoje duzsnoszti zvršávali, romarov düse okrepesávali.

Ali leta 1566-ga sze je nikaj zsalosztznoga v Lankovici zgodilo. Luthearánje szo baráte szplodili, szamosztan i cerkev szo njim pa vkrajvzéli. Lankovicskoga imánja goszpodár je tak szilno i neszmileno dao pregnati, ka szo niti v cérkev ne szmeli notri, kabi Marijino podobo, szvéte kelihe, cerkveno opravo i drúge poszvecsene recsi sz szebov vzéli.

Po odlúhánji redovnikov szo krovoverniki szamosztan i cérkev zcsiszta porobili. Szirota Marija sze njim je túdi ne pomilila. Vsze dragocenoszti szo zsnjé szlekli i odneszli, ali szame podobe szo záto ne vnicsili. Tam je

bila na oltári na spot, kak cela církev, Jezusova hizsa, v stero szo lagve szkotali i vszakojacsko skér notrizmetali; Marijino podobo szo pa zanicslivo i spottlivo za „pá-pinszko bogico“ zváli. Zsalosztni csaszi!

Ali lübléni Jezus je ne nihao brez kastige ospotanje pobobe szvoje lübléne matere. Kda je eden den v to zapüscseno cerkvico prisla zsená plemenitoga Kleinkainach Kristofa, rojena plemenita Raggnitz Amalia ino je na oltári sztojécso podibico ovárála, sztrasni csemérje szo jo zgrabili. V teh csemeráh podobo dol z oltára zgrábi, jo poplúje sz iglov zaszmica i jo pá nazájlücsi. Ali komaj je domoprísła, zse má na obrázi, na tiszti mesztáb, kde je Marijo zoszmicala csemérne mozole, stere je z niksím vrasztrom ne mogla prepraviti, nego grozne moke trpécs je mogla preidti po njih. Escse dnesz den sze vidi to poskodovánje na podobici. Ali ti zsaloszti csaszi szo tüdi minoli.

Klekl Jozsef.

(Dale.)

Návuk za meszec april.

Veliki pétek. „Ocsa vu tvoje roké zrocsim szvojo düso.“ Té recsi je pravo szkoro pred 19 sztoleti eden vesz ranjen, pobit, krvávi cslovek na krizsi. Bogi je pravo: ocsa, bozsi szin je bio. Bog je mirao te za nász lüdi. Vekivecsna hvála ti naj bo zato milosztiven Jezus! Takse szmrü escse ne vido szvet, ne néba, ne zemla, záto tak sztrasno zsalüjeta.

Szunce potemne. Zakaj? Z veszélím obrázom nemore to glédati, ka je greh cslovecsi g. Bogi vesino i szednim csloveka na pokoro zove.

Zemla sze troszi; od zsaloszti dela to. Ne escse pri tak britkoj szmrü nazocs bila. Cslovek geni sze! To ti vu vüho glaszno kriesci potresz zemelszki.

Pecsine pokajo i tak zsalüjejo szvojega Sztvoritela, nász pa kárajó, naj szi odprémo gibko, meszeno szrce i

Jezusa vnjé primlemo, kak szo sze kamene goré odprle i Jezusovo doltekocso krv vu szébe vzelé. Mrtvi gori-sztánejo, ne imajo mira vu grobi. Tákse grozno trplenje i taksa sztrahsna szmrt escse njé gene i na zsitek obüdi, naj sze zšivocsi tüdi genejo, jocsejo, vecs Jezusa ne zsaliyo.

Prevecs je zsalsztna bila szmrt Jezusova, prevecs, naj tvoja, lübléni krcsenik, malo lehzsesa, szlájša bode. Na krizsi viszivsi pomocs iscse szíromak Jezus. Na nébo sze zglédne k tisztomi dobromi nebeszskomi ocsi, ki ga je vu Jordan vodi, na bregi Tabor odicso i za szina zvao, ali zdaj ne ga niksega glásza z nébe, ne ga nikse szvet-

loszti, vsze je tiho, ocsa ga je osztavo, nescse ga pomá-gati, nemore ga poszlühnoti, ár je on zdaj nedopadliv, odüren pred njim, da celoga szveta grehe má naszebi, za stere more zadoszta vcsiniti, csi scsé csloveki nébo odpreti. Záto sze tak milo tozsi: „Oh Bog moj, oh Bog moj, zakaj szí me osztavo“! I da zdaj ne dobi od zgorah tolázsbe, glávo nagne proti zemli i tam jo iscse. Na zemli iscse tolázsbo, pri tisztój dobroj materi, stera ga je szem do krizsa szprevodila, njo poglédne, ali ne potolázši sze. Zsalsoszt sze njemi escse povéksa, kda vidi neduzsno ma-ter vu tak velkój zsalsosztí.

Matere, povejte mi, ka szte csütile, kda vam je jedino dete dūso pūscsalo? Dovice, odgovárjajte mi, ka szte vu szrci mele, kda szte sze od jedinoga szina i hcséri, od jedine podpore locsile? Nemoremo dopovedati, mi odgovorite i prav mi právite. Marija je pa escse vecš vu szrci csütila, ár je neduzsno trpela, neduzsno sz szvojim szinom vréd, da szta greha ne poznala.

Szedméri mecs je prehodo njéno szrcé, ár sze je pri sztrahsnoj szmrtili szvojega szina za szvojega Bogá, koga je nájbole lūbila, tūdi jokala.

Pri materi ne naide pomocsi mirajocsi odkūpitelj, njena tuga ga escse bole razdreszeli, escse vu vékso zsaloszt szprávi.

Na lūdsztvo sze zglédne zdaj, morebit prinjem bo kákša pomocs za njega. „Hm, ki porūsis cerkev i vu treh dnévah jo gorposztávis, sztopi zdaj dole z krizsa“!... „Drūge je ozdravo, szebé nemore ozdraviti! Csi je Szin Bozsi náj dolisztopi z krizsa i bomo njemi vervali“ té i vnoge drūge hūdobne recsi csūje od lūdsztva sztráni. Spotárijó sze znjega.

Keliko trpi eden dober ocsa, keliko sze mantrá edna vrla mati za szvojo deco, naj je posteno odredi, naj je szrecsno na peroti pūszli. Pa kelikokrát sze pripeti, ka odrascsena deca escse grzsájec krūha tem dobrim sztarisam vocsi vrzse. Sztarca lūbleniva, ne bom vaj pitao, ka na to vocsimetanje vajno szrcé csūti, szkuzé po obrázi od decsinszke szkrbi zgrbacsenom doltekocse mi vsze ovádijo.

Sto je pa meo vekso roditelszko lūbézen do lūdih, kak Jezus? Tri leta je vesio i vrácsó szvojo decsico, tri leta njim nigdár ne na zsaloszt bio, je vszikdár, vszakoga vu vszakoj nevoli potolázso, nocs i dén sze szkrbo zanjé, naj mirovno zshivéjo na tom szveti, na ovom pa knjemi pridejo. I hvála za to? Na szmrtnoj vūri sze spotárijó zsnjega. Krváve njegove szkuzé mi poszvedocsijo, kak globoko je tá nezahválnoszt njegovo Szrcé hranila. Neima vu dūsi nikse tolázsbé, neima vu telovnih bolecsinah niksega vtisanja. Roké szo dol prebite, nogé szo prevrtlane, gláva prebodjena sz trnjavim vencom, szrcé z zsalosztjov napunjeno, dūsa sz bridkocsöv nezahválnosztli napojena.

Milo te gléda z krizsa odküpitel, gresnik i genlivo te pita : ne milim sze ti ? Tvoji grehi szo me na krizs pribili, oni szo tisztí cveki, steri me k krizsi drzsijo, z poszkübi je, ne grehsi vecs.

Poszlühni za tébe mirajocesga Odküpitela, krscsenik, i ne grehsi vecs, ne grehsi vecs !

Vesznicski kepi.

III.

Tomás plebános szo zse volo zgübili. Zse szo nancs onim pokornim szkuzam ne vervali, stere szo fárniki pri grobi Kovácsovoga Gábora pretocsili. Kelkokrát szo sze zse oni na dobro dolzalübili, pa szo Bogi vcsinjeno oblübo vcsaszi pri prvoj priliki prelomili. Plebános szo vidili, kak szo sze jokali na szlobod pri szprévodi njihovi fárnice. Ali na szprévodi je bio Schäfer Mojzes, zsidovszki osterjás ; njega szo plebános tam tüdi opazili.

Haj ! drzsao de zse on tüdi predgo vu velkoj kresmi ; i njegove recsi do vékso mocs mele. Na njega Golobnjekarje vszigdár vecs dájo, kak na popa. Na dühovnika recsi szo sze zajokali, na zsidovszkoga osterjása recsi sze pa szpozábijo z zsalszti, pa z mocsne oblübe, pa do znova tak pijancsivali, kak prvlé pred onim sztrasm bitjom. Zsmetno je ono csredo obvarvati, med sterov nepresztanoma vu ovceno kozso oblecseni vuki hodiyo.

Od proscsenja je zse eden celi tjeden mino. Od szprévoda mao prva nedela je bila. I golobnjekarszka cérkev sze z lüdmí napunila. Plebános szo ne práznoj církví predgali. Meli szo poszlüsavcov vnogo. Zsenszke szo escse k vecsernicam prihájale. Mláde pleszálke, vözlizane vertinje, jezsicsnate sztarice, vsze, vsze Brnjákova Ágica je klécsala pri szedem zsalszti Mariji i tam je pobožno bogámolila. Po vecsernicah je pa vszaki domo so, plesza je (ne bilo, taksa veszelica je od szodnije bila zabranjena.

Ali plebánosa je tá pobožnoszt szvojih fárnikov ne vkanila. Vu ednom tjédni szo sze nancs Golobnjekarje ne szmeli szpozábíti z one sztrasne meszarije. Za eden tjeden do oni zse znova indasnji. I kak szo szí od toga premislávali i szkóz okna preglednoli proti ostariji, za endrűgim szo sze moski vu kresmo potegűvali. Dekle, zszenszke je med njimi ne bilo viditi, decsköv tűdi ne.

Dűhovnik szo njé eden csasz szamo szalosztuo glédali, po tom szo szí pa zgucsali: Kak szam szí miszlo, tak de znova, zse prvo nedelo zácsajo indasnjo návado.

Pa sze je ne tak zgodilo. Moski szo poglednoli na nisterno recs vu kresmo, ali poleg kupice szo sze posteno oponásali. Zsidov je tűdi szplűh miroven bio. Za celi szvet nebi naprejprineszo proscsenje. I csi bi glih sto steo kaj od toga gucsati, njegov gucs je on vcsaszi na drűgo obrno. Jálno szpameten liszják je bio Mojzes. Dobro je znao, ka zdaj escse neszme brszati, ka more somátati. Ali to tűdi miné. Szamo potrplivo more csakati. On dén je zsidov z kresme malo dohodka dobo. Ali on je ne márao za to. Eden csasz zdaj tak more biti.

Vej sze Golobnjekarje zse szpozábijo z krvávoga bitja, pa z szmrti Kovácsovoga Gábora. Zakaj bi je zdaj drázso? Szledi bi escse v pamet vzéli, ka njim pop vsze dobro predga. Malo njim zdaj mir more dati. Zdaj njé neszme escse k vini sziliti. Prepovedao je to zsidov escse Liszjákovomi Lovrenci.

Kűnstno je páverszko lűsztvo. Lepo sze more proti njemi oponásati. Sto to nerazmi, od onoga hitro odsztopijo, ali csi sto zná do njihovoga szrcá szégnoti, on lehko z njimi escse vrábale lovi. Mojzsi je pa to razmo, záto sze podkrmo zsnjihovov másztjov.

Po prvoj nedeli je prisla ta drűga. Zsalosztua je bila tá nedela. Zadvecsara szo pokopali Krznároovoga Stevana, ki csi je glih ne vcsaszi mro, ali itak je ne dugo zsivo.

Plebános szo znova lepo predgo drzsali pri grobi, stera je fárnikom vu szrcé szégnola. Zdaj szo zácsali volo k deli nazájvdáblati. Znábíti sze pa csűda zgodi i vnogo tezsko pohájanje lűsztvo nazáj k Bogi povrné, prlé kak bi szplűh na nikoj prislo.

Dén je za dnévom mino. V cérkev je vsze vecs lűsztva

pohájalo, zse sze je nancs moskom ne vnozsalo k vecsernicam pridti. Sto bi szí to miszlo?

Ostarija je prázna. Toga sze zdaj zse zsidov túdi navolo. Zse sészí tjédnov je preteklo od proscsenja i escse nescsejo vu kresmo hoditi.

Mojzse sze zse spotáro z lúszíva: Ka Bogi telko zaglúsate, ka szíle nájednok taksi bogomolci posztanoli?

Zsena njegova je pa vu bauti gucsala: Pa nigdár vecs nete plészali?

Plebános szo vu tom vremení túdi ne manjárili. Pazili szo vsze okoli na szvojo csredo. Po proscsenji szo vszi szvétki vu pobožnoszti preminoli. Csi szo glih gda gda escse nisterni vu kresmo nalúknoli, ali szpáke szo ne delali, zvün nisternih božsnjákov, sterih voj je bio Liszjákov Lovrenc.

Na dén preciszíztoga poprijétja Bl. D. Marie sze pa velko delo zgodilo. Zsenszke szo escse po vecsernicah tam osztanole vu cérkvi, plebános szo pa med njimi nasztavili bratovesino szv. rozsnovenca. Vcaszi pri nasztavlenji sze je 40 prilicsnesi zsenszkek dalo notriszpízati. Plebános szo lepo predgali od kralice szv. rozsnovenca. Vszakoga ocsi szo od szkuz rosznáe bilé. Bratovesinszke kotrige szo z cérkvi odhájale, plebános szo pa pred podobov Bl. D. Marije klecsécs dugo molili za szvoje ovce.

Dűhovnik szo szí z té molitvi novo mocs zajimali, csütíli szo ka zse naszkori pocsi zorja edne lepse prihodnoszti, vu steroj sze pobogsajo njihovi fárniki. Ka szo zapűsztili moski, to morejo nadomesztiti zsenszke. Njihove molitvi morejo szpreobrnóti celo obcsino. Plebános szo sze znova za batrivnoga vojáka csütíli. Za zászíavo vu roké szo prijéli krízíno znaménje, stero szo z szvéítem csiszíom obvcensali.

Níkíse nezgovorno csűítenje je strmelo po celój vészi. Csűíto je vszaki, ka sze níksa prememba godi okoli njega. Níka novoga sze more goditi, niscse neve, ka de to, ali vszaki je na njé radoveden. Cérkev je po nedelah nalisznjena kila, kresma pa prázna. Zsidov je pszűvao, zsenszke szo pa molíle. Vojszka szv. rozsnovenca sze kama dale povéksávala. Priso je zse advent. Zorjenice szo zse naznanjűvale, ka sze pribízííava Goszpod. Hitro szo sze

tūdi privklonili bozsicsni szvétki, szvétki mira i lübénosztli.

Plebános szo od dárov máloga Jezusa predgali. Naj bi Golobnjekarom betlehemszko detece znova mir i jedinstvo prineszlo. Deklinam csisztocso, mladéncom mirovnoszt i pokornoszt, hizsnikom vernoszt, rodovini lübézen. Vszem pa blázsensztvo. Gda bi pa na trétji dén, na Jánosovo vino blágoszlávlali, te szo vu velko delo szvojo szekero vszekali.

Zsenszke szo nasztavile bratovcsino szv. csiszla, moski pa naj nasztávijo drůzstvo kresánszke zmernosztli. Ne vzemejo kakse velko delo na szébe. Edno málo zatajenjé, z steroga de sze velki haszek i obilen blagoszlov narájao.

Sto scsé vu to drůzstvo sztopiti, on sze na Jezusa, Marije i szv. Jozsefa imé doli zapriszégno, ka de sze ogibao od kresme. Csi de glib pio vino, vszigidár zmerno. Sto má mocs i vűpanje vu to drůzstvo sztopiti?

Plebános szo na to do novoga leta szvojim fárnikom csasz dáli, naj bi ši dobro vsze vűpremiszlili. Med tém szo sze vrelo molili za fárnike, szamo zdaj ji naj Bog ne povrzse. Cela vész je zse na dobroj poti. Z lumparije szo sze zse dolnávesili, ali od kresme escse ne szplóh vkrajodvadili. Csi escse to hűdo návado povrzsejo, te zse vecs vu dobrom ne zmenkajo.

Vu Mojzesi szo vsze vrelí csemérje, gda je csűo, ka de sze godilo. Ne csűda, od proscsenja mao njemi je vszaki dén menje noszla kresma. Vszaki postenesi goszpodár sze zse ozdalecs njé ogno. K vszemi tomi njegov nevolen sztális zdaj escse bole scsé pop pohűsati. Té nevolen popics ši zse to miszli, ka de dnez vűtro zse on goszpod vu Golobnjeki. Szamo to bi nam escse trbelo; nácsisi vetrovje pisejo, kak ka bi dnez popevje goszpodárilí. Ali nika bi itak mogao proti njemi delati. Premisláva ši Mojzsi i vűzgrűnta, ka de so notri vu várás i pri nadszodci de szloboscino proszo na sztáro leto za igranje.

Naj sze veszeli mladézen. Od proscsenja mao je tak cela vész szplóh mrtva. Rávno to boli zsidova. Ali záto bi szloboscine itak nebi dobo. Krvávo proscsenje je prevecs birovvov nosz zaprpralo, tak ka sze njemi escse zdaj kihalo. Gda je zsidova prosnjo ne steo poszlűhnoti, te sze

zsidov zácsa moliti pa tozsiti, ka njemi pop krüh prevzeme, ka lüsztví vszefelé vu glavo zbijé, ka je bratovcsino szv. rozsnovenca nasztavo, zdaj pa moske scsé z priszegov dolizavézati, ka v kresmo vecs nebi hodili.

Zsidov szí je nancs ne miszlo, kak dobro gucsi. Nadszodec (főbirov) sze szrdo na pope, vszakoga bi od csemerov brezi krüha pojo. Gda je zaszlisao zsidova britko tozsbo, vcsaszi sze szpremeno i zácsao szpitávati:

Kak sze pise té pop?

Nadszodec je szamo pred ednim letom prisao vu ono okroglino. Novi cslovek je bio tak ino imé Krepkoga Tomása je zdaj ob prvím csüo, ali vcsaszi szí ga je vu csarno knigo szpizsao. Bilo je zse tam vecs popov gori-zamerkanih.

Po tom sze je zse z vszega szpozábo, szamo tomi sze je veszelio, ka je med szvoje roké dobo páli ednoga popa, steroga de lehko brszao. Zsidov je dobo szloboscino i na sztáro leto je velki bál meo.

Szamo nisterne dni je meo osterjás na pripravlanje, dobro sze mogao szkrbeti. Z várasa je dao goszlaré pripelati. Pozávanje je dao nastampati. V bauti je zsidovkinja pozávala decske i deklíne. Szamo naj pridejo, do zse vidili, kak lepo bode, kaj taksega je escse ne bilo vu Golobnjeki.

Vu farov je tüdi priseo glász toga pozávanja. Na sztáro leto vecsér pri hválo dávanji szo dühovnik z predgance opominali fárnike, naj szvojo mladézen nebi püsztili k zsidovi. Adventszko prepovedano vremen je, dober krscsenik nede so z pleszom vu novo leto. Recsi dühovnika szo takáj mele nikso mocs, materé szo domá sztávlale szvojo deco. Nisterne deklíne szo domá osztanole, ali ove szo za endrügim vu ostarijo potégnole. Decski szo tüdi tam bili zvün onih, ki szo escse vu vozi bili. Muzsika je páli prevzéla pamet celój vészi, stera sze zse na dobro pot podála.

Zdaj je ostarija zse ne bila prázna. Mojzsi je drkao med pivci z zsenov vréd. Szín njegov je tüdi glazse noszo. Pa je té zse oszem deacski sol szpuno. Dobro priliko neszmi zapüsztili. Bál sze je na novo leto vu zarji dokoncsao. Te szo domo pricotali szneni, omotni i vnogi

168
pijani vu Golobnjeki. Vu prvo zvonenjé sze je escse jufkanje pijancov mesalo.

Z bratovcsine zsenszke szo pokárale szvoje mozsé, ali gda szo ob drügim odzvonili, te szo je domá povrgle i szamé szo sle vu církev.

Dühovnik szo zsalsztni bili. Raszáljene zsenszke szo pa on dén szvojim mozsam ne szkühale obeda.

— Tam mej obed, gde szí zájtrik dobo.

Od recsi do recsi édnok szo szamo omotni mozsévje z pesznicami zácsali gucsati, pa szo szvoje zsené dobro namlátili, po tom szo pa odhájali k zsidovi szvojo zsalszt, vu vino zalevat, njemi szo sze potozsili, ka tehzi njihovo szcré. Taksí je zse páver, domá sze szposzvádi i csi zsena ne mukne, te njo escse dobro namláti, ka bi pomlila, gda je nazájguksala, te pa odhája vu ostarijo i tam zsidovi odkrije szvoj spot.

Rávno vu dobro meszto szo prisli Golobnjekarje, gda szo sze zsidovi tozsili. Zdaj má priliko dobro zakúriti popi.

Znao szam jaz vcsaszí — gucsi zsidov — szamo szam ne steo gucsati. Bi szí escse to miszlili, ka nevoscscenoszt gucsi z méne. Od popov szamo lagoje pride. Zagvüsno to bi oni steli, ka bi vi szamo vu církev hodili i krajcare vu sparavec püscsali. Poposzka mosnja nigdár nede puna, ona nema dna.

Csi bi Golobnjekarje rabinara tak sinfali pred zsidovom, on to zagvüsno nebi püsztó brezi recsi. Ali gda je njihsvoga postenoga popa tak sálo, kre njega szo sze dobri Golobnjekarje zse ne gorivzéli.

Liszjákov Lovrenc je zsidovi tüdi pomágao. Ka escse bi z vasim gutom pop zapovedávao? To scsé ka bi blagoszlovleno vodo pili? To bi nam escse szamo tibeló!

Plebános pa szo od szvojega nakanenja ne odsztópili, na pol poti szo nej posztanolí. Do szega mao szo szamo vodili szvojo csredo, ali zdaj do jo mogli vu bojno pelati proti hűdomi. Ali do ládali, ali pa szplóh na nikoj pridejo. Ali szplóh pobosajo szvoje fárnike, ali pa njé szplóh odstávijo ino do za drügo faro glédali, med bolse lüdi sze szelili. Dugo szo szí premislávali, ka bi csinili i nájednok njim je dobra miszeo vu pamet szpádnola. Piszali szo jezuitom, naj bi sze vu Golobnjek potrudíli.

Vu treh szlednjih fasenszkih dnévah szo miszion

drzsali vu Golobnjeki. Zdaj, zdaj sze prevrzse, sto de ládao. Dobro je znao to Mojzes, záto ne bilo tiszte lázsi, stere nebi na pátre nadevao.

Z szvojim vnogim ogrizávanjom je szamo telko doségno, ka szo vszi radovedni bili viditi pátre. Gda szo prisli jezuiti, z Golobnjekarov escse ti nájbozsnesi szo sze vu církev rivali. Prvi den z radovednoszti, szledi szo pa zse z pobožnoszti tá prihájali.

Vsze sze je ponovilo, vsze szpreobrnelo. Pijanci, ki szo inda glazse od tla pokali, szo sze vu prszi bili klecsécs vu církvi. Razvűzdane deklina, stere szo osterjáski prag nigda brűszilé, szo sze zdaj k szpovednici rivale. Decski pa, ki szo inda z glazsov natákali, szo molitvene knige glédali.

Rávno na fajnscek szo pátri dokoncsali missione. Vu szvétesnjo opravo sze oblekla vesz cela obsina i pri procesziji je szam rihtar neszo zsmeten hrasztov misziojnszki krizs.

Bojna sze dokoncsala.

Na krizs rozpéti Jezus je zácsao kralűvati vu onoj obsini, stera ga je telkokrát ospotala. Tam je hodo on med hizsani i med lűdmi i klonckao pri dverah njihsvoga szrcá. I. Golobnjekarje szo ga veszélo k szebi prijéli.

Pátri szo na pepelnico odsztavili Golobnjekare, Ali escse szo nancs ne vű z vészi prisli, ogen nasztáne, z plebánosovoga gűmla je plamén szekao. Na szrecso ne sze zgodo véksi kvár. Ogen szo hitro pogászili. Sto je vuzsgao, niscse je ne znao. To edno je gvűsno, ka je Liszjákov Lovrenc tam okoli klantivao, csi je glih ne meo tam niksega iszkanja.

Drűzstvo zmernoszti sze je vu poszti nasztavilo. Bojna sze szkoncsala, zsidov je obládani, osterjáske kazalo je doli szpadnolo. Golobnjekarje szo szilépse znaménje zvolili: trnavo korona trpécsega Jezusa.

Saul sze szpreobrnó i Pavel je nasztano.

(szj.)

(Dale.)

Iz zgodovine szv. materecerkve.

51-ga leta je szv. Pavel pá v Antiochii, odket je z Barnabasom i Titusom na tiszto cerkveno szpravicse so v Jeruzsalem, od steroga szmo zse piszali. Po tom je obiszkaio izhodne obcsine i meszta, gde szo krscseniki bili. Barnabas je te ne z njim so, nego Silas pa Timoteus pa szo sli prek Frigiije, Galacie, Misije i Troasa, kde sze je k njim pridruzso szv. Lukacs evangelista. Tü odnet szo sli v Macedonijo v Europi vise Grecskoga, ino vesili tü v Filipii, kde szo je notri zaprli i biesüvali, nego na szlednje odpüsztili, ar sze njim je szv. Paveo proüio, ka de je v Rimi tozso, ar je on rimszki plemenitas, koga biesüvati neszme. Tü odnet szo te sli v Tessaloniko, glavno meszto Macedonie, kde je edno jako vrelo krscsanszko obcsino nasztanolo pa tüdi vu Beröi je tak bilo. Nego Pavla szo zsidovje pregnali, szamo Silas pa Timoteus szta osztala, Paveo je pa so v glavno meszto grecskoga, v Athen. Tü je okoli hodo po meszti vucsecsi ino vnoge pridobo za kath. vöro, celo escse Dioniziusa, ki je bio kotriga velkoga grecskoga tanacsa, koga je szv. Pavel za prvoga püspeka toga meszta poszveto. Nego kda je vido, ka v Atheni ne jako poprijetna vnozsina za recs bocso, so je v Korintus, drügo velko meszto grecskoga ino je z csüdovitnov moesjov Krisztusovov tü vnoge povrno i okrszto. Edno leto i seszt meszecov sze je tü zdrzsavao zshivoci z dela szvojih lasztivnih rok ino predgajocsi vero Krisztusovo. Tü odnet je so v Jeruzsalem na romanje, ar je edno oblübo meo i to je steo z tov potjov zvršiti.

Po vnoгих drzsanzaj i mesztaj je hodo toga hipa vszesirom predgajocsi Krisztusa, dokecs je ne nezaj priseo po Frigii i Galacii v Ephesus, kde sze je tri leta zdrzsavao med vnoгим trplenjom i preganjanjom za volo Krisztusa, ar je v Efezusi bila najglaszovitnesa cerkev poganszke boginje Diane, z stere cerkvi szo poganszki zlatarje sztalno doszta haszka meli. Za to szo tej csemerni bili na szv. Pavla, ka njim szlüzs kvari — odavali szo naime sztebre ele boginje — z razsirjavanjom krscsansztva ino szo ga zse steli pred divje zverine vrzsti, nego z bozsov miloscsov sze je odszlobodo i ne dugo po tom odiseo z toga meszta v Troas i escse ednok so vdilje po celoj Macedonii.

(Dale.)

Bassa Ivan.

Sztajocsemi Jezusi.*)

Sztajocsemi Jezusi,
Ki je viszo na krizsi
Veszel' glász pozdignimo
I szrcseno szpevajmo :
Alle Alleluja. Alle Alleluja, Alle Alleluja.

Dabi ne bio sztao z mrtvih,
Bili bi mi zmed krivih ;
Veszél' glász . . .

Szmrti njegove plácsa
Je nasa obradoscsa.
Veszél' glász . . .

Njegovo gorisztanenje
Je szmrti obladanje,
Veszél' glász . . .

Ki zná cslovek vüzemszko,
Naj popejva popevko :
Veszél' glász . . .

Ocsi naj bo i Szini,
Dika vekivecsnomi.
Veszél' glász . . .

Dika Dühi Szvétomi
V Trojsztvi, Bogi ednomi !
Veszél' glász pozdignimo.
I szrcseno szpevajmo :
Alle Alleluja, Alle Alleluja, Alle Alleluja.

*) Sztára szlovenszka peszem vzéta z Vidonszkoga rukopisza.

Szvétí Adalbert.

— Szveti sze aprila 23-ga. —

Dim sze je csűdivao nad njegovim szvétim zsvljenjom. Stiri országov je vidilo njegovo apostolszko djanje. Mantranje i terplenje je bio njegov deo v zsítki. Szvoje imanje je med sziromáke razdelo. Krv je tocsó za Goszpodna Jezusa.

Taksi szo prave vőre apostolje. Niksi aldov ne milűjejo, to jih oveszeli, csi vecs morejo csiniti i trpeti za Goszpoda. Jezus Krisztusa dűh ne preide iz szv. Matere Cėrkvi : najdejo sze iz miloscse Goszpoda vredni nameszt-niki dvanajszt apostolov, stere gorecsnoszt za hizso Bozso gori.

Apostol je bio szv. Adalbert, Csehszko, Polszko i Preuseskoga országa apostol ; nego tűdi nase szladke domovine apostol : on je okrszto ino je bio boter nasega prvoga krála, szv. Stevana. Apostolszki dűh ga je napolno ; naj dűse pobolsa, pravo vőro razsirjava na vszaksi aldov je gotov. On szam je v pokori i sziromasztni zsvivo ; kak ednok apostolje, je okoli hodo i Jezus Krisztusa lűbėznoszt razsirjavo, csi glih je z grofoszkoga roda bio. Ár je znao, ka je vsze ne doszta, kakoli za dára dá, kakoli csini i trpi za Goszpodna Jezusa.

Ka sze more vnjem bole hvaliti : to, kak pobožno je zsvivo zse predtotem, kak je za mėsnika poszvecsen bio, ali njegova poniznoszt i pokornoszt, — kak je lűbo sziromastvo, — kak sze je za zvelicsanje dűs szkrbo, — kak rad je szvojim protivnikom odpűszto, — ali kak veszėlo je med nevőrne pogane so pravo vőro oznanűvat ino zkrepkim dűhom Bogi szvoj zsítek goraldűvat ? Hvalimo Goszpoda za to miloscso njegovo, ka je tak velko csinila ponjem. Goszpod ga je na velka dela odėbrao, ino on je bozse miloscse pokorna skėr bio.

Okoli 956-oga leta sze je narodo v Libiceni (na Csehszkom) z Szlavnik grofovszke familije. Vszvétom krszti je Vojtek imė dobo. Prvorojenec je bio, zato je njegov ocsa, zmozsen grof, velke namene meo na Vojteka prihodnoszt gledocs. Te sztari grof je pobożsen krscsenik, bio ; ali itak je szvojega prvorojenoga szina ne steo na poposzki sztán dati : tak szí je miszlo, ka de on imenit-

noszt szvoje familije gordrzo. Ali Goszpon Bog je njega zse od málih nog na szvoj sztán odébrao. Vojtek je nevarno obetezso, záto szo ga pobožsni sztarisje bl. Dev. Mariji preporocsili ino szo oblübili, ka csi zdravje nazajdobi, na dühovniski sztán ga dájó.

Ka szo oblübili, szo tüdi szpunili. Vracsitel betezsnikov je dete zvracso; záto szo ga sztarisje v petnajsztom leli v Magdeburg v edno imenitno solo poszlali, naj sze tam pod érseka (sterim szo dobri prijatelje bili) rokov na dühovniski sztán pripravla. Tü je Vojtek gorvzeo potrdjenjé, i po iméni érseka je Adalbert imé dobo (od toga vremena je to imé zdrzso). Teda sze je miloscsa bozsza zse szkazüvala nad nasim szvécom. V-Magdeburgi sze je mladi Adalbert sz gorécsnosztjov trdio, naj szi szvéto znansztvo pridobi. Ka csasza njemi je pa osztalo, toga je na molitev obrno, betezsnike i szíromake pohájao.

Tak do 10 let je nas szvétec v Magdeburgi bio, od kod je po érseka szmrtil nazaj priso v szvojo domovino. Za 2 leti je tü za dühovnika poszvecsen bio (v szvojem 27. leti) i po szmrtil prazskoga püspeka szo ga popevje i lüdsztvo enoglaszno za püspeka odebrali.

Ztem sze je zacsno szv. Adalberta krizsna pot. Tüdi do zdaj je pobožsno i szvéto zsivo. Nego Goszpodin Bog ga je po trpljenji steo na vekso szveloszt zdigniti. Z krepkim dühom je trpo vszakojacsko preganjanje; gda szo ga domá preganjali, je med pogane so i njim je oznánüvo Goszpodna Jezusa, med njimi je iszkao mantranje.

To pravijo od njega, ka ga je niscse ne vido szmejati od onoga vremena ka je za püspeka poszvecseni. Navado je meo praviti: lehko je püspeszko kapo i paszterszko palico noszili, ali zsmetno bo ednok pred bozsím szodnikom za düse racsun dati. Znao je teda, kakso bremen vzeme na szé z püspeszkov csaszjtjov. Gda bi püs-pecki sztolec prekvzeo je brez csrevlov, vpokori oj obleki so v Prag, gde je prevecs potrebno bilo za apostolszkoga düha püspeka. Ár szo csehi teda escse bole szamo po iméni krszceniki bili, tak szo poganszko zsiveli.

Szvéti Adalbert je ztem zacsno szvojo püspeszko djanje, ka je szvoje imanje razdelo med szíromáke. Püs-pekijszkoga dohodka edno strtino je szebi zdrzsao, ovo pa na cerkvi i na dobre namene obrno. Ka njemi je pa osz-

talo, ztoga je vszaksi den escse 12 sziromákov hráno. Zvün toga je szebé kak naj osztrejse mantrao. Na golej zemli vgroboj opravi je szpao, vposzti i szkaznúvanji je ne konca pozno.

Z szvojim zsvljenjem je dao teda dobro példo szvojim vörnikom, kak more cslovek krscsanszko i szvéto zsviteli. Szven toga je szkoro vszaksi den bozso recs glászo, beleznike i sziromáke pohájao.

Ali csi ravno je seszt let szvojo mocs za aldov pri-neszo, niksi haszek je ne vido od szvojega dela. Kakstécs sze je szvéti púspek szkrbio, kakstécs doszta je Bogá molo, lúszto je li pri szvojem nekrcsanszkom zsvlejnji osztalo. Zátó sze je v Rim vzeo, naj szv. ocsi naprej dá szvoje púspekije zsalosztén sztán. Stiri leta dugo je bio tū vednom szamosztani ino je po szamosztanszkom rédi zsivo. Rimszki pápa szo preglednoli oklcsesine ino szo previdili, ka sze niscse nemore bole szkrbeti i trūditi za preobrnjenje vörnikov, kak szv. Adalbert: zátó szo ga nagucsali, naj nazaj ide v szvojo púspekijo tem bole, ár szo vörniki vsze dobro obezsali ino szo sze molili, naj knjim nazaj pride.

Szv. púspek je bogao szv. Cérkvi glavara i sze je vdomovino povrno. Napoto sze je zdaj tūdi v nas vgrszki ország, ino je tū krscsanszko vőro razsirjavo; okrszto je Geza vojvoda i njegovoga szina, szv. Stevana, nasega krála (Drūgi tak pravijo, ka sze je to zse prvle zgodilo, kda je szv. Adalbert v Rim so; poleg toga bi sze szv. Stevan krao vszvojem 14—15 leti dao okrsztiti). Gda szo njegovi vörniki csūli, ka sze blizsa zvelkov ra-dosztjov i vsze dobro obezsajocs szo ga gorprijali. Ali obezsanje je osztalo obezsanje. Vsza vreloszt szvétoja púspeka je brez zhája bila. Zatoga volo, — ár je to velko duzsnoszt ne steo na vszé vzéti, je znovies v Rim so, naj púspekijo doli zahvali. Po zselejnji papa je pa nazaj v Prag prislo, naj sze dale mantra za zvelicsanje dūs. Znovics je obiszkao naso szladko domovino, naj té nove krscsenike vszvétoj vőri potrdi.

Csehi szo sze zdaj zse bojali od njegove gorecsnoszti — gda szo zvedili ka sze blizsa, szo sze razszrdili i njegovo rodbino szo dolizmeszarili. Kak je to njemi do vūh prislo, sze je v Polszko povrno i je tū oznanjúvao szveto

vőro, gde je vno go prebivalcov preobrnno. Ne dugo po tem je med poganami predgo Krisztusa. Tak 2 leti sze je tő müdio v apostolszkom zsvljenji med vno gimi trődami i je dőse dăblao. Med apostolszkov szkrbjov ga je eden sereg poganov napadno i 997. leta, 23-oga aprila zszulicami preszmekno. Boleszlav, polszki knez je szv. mantrika telo drago dolikőpo i v Gnezeni na csasztenje polozso. Za 40 let szo njegove osztanke v Prag prineszli, gde je escse dnesz csasztijo.

To je szv. Adalberta zsvljenja kratek popis. Grofovszko, pőspekovo plemenitoszt je meo, ali ne sze je na velicsansztvo i na csėszt zanasao ; v aposztolszom zsvljenji, z aldővajocsim szrcem je iszkao diko Goszpodnovo i zvelicsanje dős, szlőzsbenik Goszpoda je steo biti. Hvalo dajmo zato Goszpodi, ka je toga odicsenoga, vernoga szlőzsbenika nam za patrona dao. On je tődi vogrszkoga orszăga zavetnik, ár je vszvojem zsitki njegov apostol bio. Preporacsajmo sze dosztakrát knjemi vnasih molitvah : naj po njegovih prosnjah v nasoj domovini i v nasem szrci prava vera razcvelė, za stero je tak rad szvojo krv prelejao.

H—H.

Szpovedna molitev.

Szkoro v vszakoj fari jo naci molijo. Nisterna je dobra, nájvecs falingăsztih. Falinga je to tődi, ka szo nisterne preduge. Szpovednika potrplivoszt jăko vrdeva taksa duga szpovedna molitev, najbole gda je doszta lődih pri szpovedi.

Ali to je escse măla falinga. Veksa falinga pri teh molitvah je to, ka sze ne najde v njih szpoznanje, ka szpovednik meszto Jezusa Kriszlusa grehe odvezsője, dosztakrát ne právoga pozsalővănja i mocsne oblőbe kăzajocsih recsih. Té falinge bi mela szledėcsa molitvica popraviti, stero za vesenjė vszem preporăcsamo :

Hvălen bodi Jezus Krisztus! Vu imėni Ocsė i Szina i Dăhă Szvėtoga. Amen.

Proszim văs, nămesztnika Jezusovoga, dajte mi bozsi

blagoszlov, ka bom sze vredno znao szpovedati. Od szlednje moje szpovedi, stera je (. . .) bila, (ali od mladostí, csi je prva szpoved) szem té grehe vcsino :

Po szpovedi pa etak pozsalüvanje obüdimó :

Mocsno volo mam i zaisztino olecsam, ka vsze prilike, stere szo me na greh nagibale, i vsze grehe osztávim, ár szem zsnijimi lüblénoga mojega Bogá razzsalo, nébo zgübo i pekel szí zaszlüzso.

Proszim vász, námesztnika Jezusovoga, nalozsite mi pokoro i odvészsite me od grehov. Vu iméni Ocsé i Sziná i Duhá Szvétoga. Amen.

Bog pláti! Hválen bodi Jezus Krisztus!

Odpüsztna molitev.

reminocsega leta decembra 30-ga szo rimszki pápa 300 dnéven odpüszték podelili onim, ki pred na ocsitno molbo vüposztávlenim nájszve-tejsim Oltárszkim Szvesztvom szledécso molitvico oprávjio :

Nasa Goszpá najszvetejsega Szakramenta, proszi za nász!

Sztarisje hodite!

am? Z vasov decov k szv. precisicsávanji! Od tiszte decé gucsim, stera de zdaj ob prvím sla k Jezusi. Csüjete? K Jezusi ido vasa deca i Jezus sze k njim pascsi. Znete zakaj? Rad je má i scsé je zvelicsati, scsé polehsati odgovornoszt vaso, z ste-rov szte za njo njemi duzsni. On je „pot, pravica i zsiték“. Na právo, v nébo pelajocso pot scsé vaso deco vcsiti, pra-vico njoj scsé v szrcé vcepiti, zsiték vekivecsen njoj scsé za plácso dati, záto sze pascsi k njoj. Je vam to vsze edno? Niscse nemore táksega dára dati vasoj deci, kak Jezus, kda jo obiscse. Ne gene vasz tá bogata lübézen? Ali szram vasz je morebit z vasov decov pri ednom sztoli

biti? Ne verjem to, ár znam, ka domá zsmetno pripravleno hránico pri ednom sztolí potrosite zenjev! Pridíte záto lübléni ocsevje i matere z decsícov vašov k szv. precsiscsávanji. Szvéta maticérkev obilno blagoszlovi to vase delo, ár vam dá velike odpüsztké na té dén. Naj sze vu szrci lüdsztva velika miloscsa prvoga szvétoğa precsiscsávania vredno gorijemlé, szveta maticérkev na té dén dá popolne odpüsztké:

1) prvim obhájancom, (ki obprvim sztopijo k szv. obhajili) cse po szv. obhajili pobožno molijo na nakanenje szvétoğa ocse; 2) njihovim sztarisam, i rodbini do 3-ğa kolena, cse szo pri prvom precsiscsávanji nazocsi, sze szpovejo, precsisztijo ino v namen szv. ocse molijo. Ki je szpokornim szrcem nazocsi, csi glih ne rod, dobi eden 7 leten i 7 stirideszét dnévni odpüsztkov.

Szamo ednok.

Eden rimszki caszar goripozové ednoga plemenitoga mladenca, naj szamo ednok (ne vecskrát) zataji szvojo vero.

„Goszpod moj i caszar moj, to je telko, kak dabi zselo naj szí szamo ednok (ne vecskrát) dam glavo odszekati“.

„Oh kabi! Ve ne merjés, csi greh vesinis!“

„Pa merjém! Merjé mi düsa zse szamo po ednom szmrtnom grehi. I csi med grehsenjóm merjem, vekivecsno szmrt mam. Mori me, csi sze ti vidi i jaz bom na veke zsivo pri Goszpodi nébe i zemle vu nébi“.

Cslovek.

Aprilis.

6—14 leto.

Lisztje, cvet, szladki dihek.

Poleg vszakoga deteta jeszte nikák, ki njé bráni, csuva, ali csi sze vam tak vidi má poleg szébe ednoga právdoznánca, ki szkrbno pázi na dele ino gorizamerka vsze recsi, vsza djánja, stera ti csinís pred detetom. Csi njé szpácsis, te te on fiskális v tozsbo dá pred nájvisesnjo szodnijo. Znás zse, sto je té fiskális? Angel csuvár máloga deteta.

Záto pred detetom tak pazi na recsi i na szvoja djánja, da bi vido kre njega sztáti njegovoga angela csuvára. Tam sztoji on, csi ga ti glih ne vidis, ali vszebole vidi on tebcé. Záto nájbolse de, csi sze k angeli pridružsis za pomocsnika, ka bi sze navkűp za to szkrbela, naj bi dete Bogi i lűdem prijétno bilo. Detecsi angel varűvács de, ti zabválen za to, szpomené sze z tébe i na kelko od njega viszi, szprávi ti meszto vu nebészah. Ka szam zdaj pravo, to je pridávek k preminocsemi meszeci i z ednim tűdi zacsétek zdasnjih mojih recsih.

Deté je zdaj pét-sészt let sztaro. Kak szmo pri njem z krscsánszskim návukom? Ali szí to miszlis, ka za to escse csasz más szledi? Poznao szam edno goszpodszo familio, gde je mati prav krscsánszsko navdűsena pobožsna bila. Gori je poiszkala escse nájsziromaskeso kucsico, pri betéžsnih sze k poszteli szela i obdarila je njé z tolázsbov z penezmi i zevszem, ka szo potrebűvali. Vszako nedelo je vkűpszprávilla szvojo drzsino ino je pred njimi goristela Jezusovo zsvilenje; njo je ne szram bilo nancs pred goszpodov od Bogá gucsati, pa szo sze te nisterni tak csűtili, kak mácska, gda sze zezsgé na vrocsoj kasi. Lehko szí zmiszlis, ka je ona szvojo deco tűdi zse preci rano vcsila na krscsánszki návuk. Mela je pa ona goszpá edno 5—6 let sztaro hesérko, tak pobožsno, bogábojazno, ka gda je ona szvoje ocsi na nébo podignola, vu szrci je neoszkrunen kep božsi kázala.

Zgodilo sze je pa, ka je tá deklicska z szvojimi szlarismi vu edne glaszovitne toplíce odhájala, kam prilicsnesi bogáci hodijo, gde sze tűdi vszefelé goszpocki tepesov

znájde, ki tak zšivéjo kak zšivina, ki bi sže te nájbolše esūtili, csi njim nebi trbelo z etoga szveta odhájati, ali csi konesi szoda i pekla nebi bilo. Tam szta tūdi bilá dvá taksiva zobszlonszkiva pticsa, neznámo z kaksega országa njidva je vöter tá prítepo, ali dobro vözlizano szta bilá oblecseniva i tak goszposztvo kázala. Drūgo szta ne znala gucsati, kak szamo z vöre i z Bogá sže norcsáriti.

Pri gosztılńicsnom dugom sztoli je vecs lūdił szedelo, sterim sže je tūdi zamero té prážen gucs, ali vszi szo mucsali, ár szo sže ne steli med krplive mesati. I gda sže niscse nebi znajsao, ki bi kre Bogá podigno szvojo recs ino tema bozsńákoma vűszta zakrpaó, ono málo deklicsko je nagibao njéni angel esuvár: „Gucsi tak ti detece i nika sže ne boj“. I mála deklicska sztáne ino nevernima eta právi: „Od Goszpodnoga Boga sže itak ne dosztája tak gucsati“. Neverniva goszpoda pa od szramote szta ne znala, kam bi glédala i hitro szta odnet pobegnola tak, da nancs nigdár nebi tam bilá. Nazocsńi goszti szo pa vszi z postenjom glédali neduzsno detece i eden szeri, sztarovicsen goszpod je ne mogao vu szebí zdrzsati recsi i právi: „Práv más, deklinica, od Goszpodnoga Bogá neszmemo tak gucsati“.

Jeli sže ti ocsa ali pa mati nebi veszelio, csi bi meo takse dete? Tvoja deca szo znábiti zse sztaresa ali vu vöri ne tak batrivna, kak ona deklicska, stero szam pred tébe posztavo. Ali escse hűjse sztojis z njimi, gda vidis, ka szo oni po letah menje pobożsńi, vu oponásanji bole razvűzdani. Ovo csi vi sztarisje vszigdár pszűjete, szvéce naprejšnosžite, csi vam dete kaj nemre tak vcsiniti, kak bi vi steli; ali csi sže vi escse szmejéte, gda vas szád drűgoga preklinja; csi vi retko bogámolite ali vszebole sže za poszvetna terete: te vase dete nemore bogábojazno biti rávno kak grozje nemre szladko biti, csi szamo dezsi, szunce pa malogda njé obszija. Mores mi vervali, ka csi scsés prav bogábojazno deco meti, te ti tūdi mores vu vszem bogábojazen biti. Csi sže ti zajtra, vcsér i vu dnévi vcskrát, gda ti delo dopűszti, k molitvi szprávis, te dete hitro opázi, ka sže ti ne fretas, k tebi prihája, vkűpszklene roké, i vidi sže na njem, ka bi rado bogámolilo, szamo escse neve, kak bi to csinilo. I zdaj je prislo vremen, ka bi njé na Ocsanas návcsó, nika ne dene csi ono escse ne razmi

molitev, Ocsa nebeszki zagotovo zná, ka scsé ono delati, mo sze njemi tá detecsa molitev dopádne. Szunce ozsivávla zse te rasztlíne, gda szo one escse nancs ne vő z zémle prisle. Záto sze detecsa molitev Bogi dopádne, csi glih escse ono neve, ka moli.

Poleg vszega toga, csi ti glih tak navcsis szvoje dete, ka bi bogámolilo, kak eden angel, csi ti té gingav cvet ne obvarjes od greha, szledi itak povrzse molitev. Záto dobro mores ograditi detecse szrcé, naj sze kaksi greh vu njé ne potégne. Pazi, naj tvoje dete nebi melo kelnate prszte, naj ono nebi tolvajszko bilo. Na na, szamo sze ne szrdi tak frisko, pűszti, ka bi sze vőzgucsao. „Moje dete nigdár nede kradnolo, z kém taksim bi escse njé potvárjao“. Szamo po mali z csemermi, na to gledocs de ti znamkar escse tūdi vredno kakso recs gorivzėti. Jeli sze ne zgodi, ka ti dete kaksi nozsec, kamenec, gombe ali kaj taksega domo prineszé, od steroga neves, kak je ono k njemi prislo; csi pa zvedávas, od koga je to dobilo, dete sze szramoti, jeklá i vszefelé vkűpgzucsi. Znábíti zgodilo sze je zse, ka je z tvoje hizse tūdi kaj prejslo, ti szí pa drzsino potvárjao, ka szo ona to odneszla. Znábíti ka szo ti z lade ali pa z omára penezje szfalili, za stero sze je tvoje dete pri zsidovi szlacsec kūpilo. Csi sze je kaj taksega zgodilo, te boj sziguren, i csi szí zse ednok povedo, ka je tolvajsztvo vrajsza mestrija, i tvoj szíu od njé li ne odsztopi, te szamo naprej z sibov i neracsunaj, kelkokrát z njov zamahnes. Csi bi sze pa mati kre deteta gorizéla, nikaj ne daj na to, szpuni szvojo duzsnoszt, escse njemi lehko kaj goridás. I csi de meo modre mezlike na hrbti ali de pa trobo, tak da bi ga gülili, nika ne máraj za to, naj szpozna on vu bitji, ka je tolvajsztvo ne kaksá postena mestrija. Ve sze zse ednok navoli trobiti, mezlike tūdi minéjo ali znam, ka on vecs tūdi nede meo vole kradnoti.

Nega prilicsnese vujvicsne palice za zganjanje vragov, kak dobra lesztika. Gde szo vrla deca, tam nede potrebno nűcati to vrásztvo.

Navcsi szvojo deco ne kakse pobojsne recsi, pripovedávaj njim vecskrát od Bogá, od vekivecsnoszti, od greha, naj bi je potrdó vu pravicsnoszti i bogábojazni. Ono neduzsno dete de szplóh na tvojih vűsztah vizilo i szpomené sze szledi, ka je csűlo od szvojih sztarisov i ono

de tüdi tak vesilo szvojo deco, gda zse tvoj grob tráva dávno zaraszté.

Szkrb noszi z obsinszkim delim na to, naj sze vu szrci tvojega deteta niksa hűdoba ne szklica. Greh vszebole szkűsáva dete, kem sztarese de ono. Ali naj nebi doszta gucsao, szamo na hitroma escse nistere grehe pred^s vász posztávím.

Podoba szv. Alojzija pri Szv. Szebestjáni.

Dete vszaki dén pohája solo. Z vnogov lagojov decov vkűppride i tak pred vesenjom i po vesenjej doszta kaj taksega csűje, vidi, ka sze Bogi ne dopádne. Mej na szkrbi, jeli sze na tvoje dete ne kaksa lagojina zgrábila: pszűvanje, nedosztojni gucsi. Csi kaj taksega v pamet vzemes, neszmes csakati, ka bi hűdoba korenjé pűsztila. To tüdi ne ztrpi vu deteti, ka bi vszefelé glászi domo noszilo, ár je takse dete nagnjeno na ogrizávanje. Sztarese tüdi neszme spotati, to pa nikak ne dopűsztili, ka bi sze z brátjov i pajdásami szvajűvalo. Drágo vremen naj ta ne zamanjűkűje, nego

naj je na dobro obrné, naj sze vesi csteti, piszati, znam ka bi ti tüdi zdaj zahválo, csi bi te ocsa vu detinsztvi bole k knigam gnali. Szvojega vucsitela pa naj postüje solár. Ne hrzsi sze, csi on domá szvojega vucsitela pszüje, potvárja. Csi szo pa escse zsivi tvoji sztarisje, posteno sze oponásaj proti njim; tvoje dele de sze proti tebi tüdi tak oponásalo, gda ti na sztároszt prides.

Ka szam do szega mao pravo, to szí dobro vu glavo vzemi. Pripovedávao mo ti zdaj edno zgodovino, naj tak hitro ne pozábis moje recsi:

Ne je bio zdajsnji cslovek on sztarec, i leta, stera szo ober njegove gláve minole, szo sze na njem prevecs poznale. Roké i nogé szo njemi trepetale, tak ka szí je pri hoji palico mogao na pomocs vzéti; zobjé szo njemi vöszkapali, pogléd njegov je bio megleni, vüha glüha, kak je to zse návadno pri taksem csloveki, steri zse oszemdeszéto leto tlácsi. Gda je pri sztoli szedo, vecskrát sze zgodilo, ka je jesztvino tá pokvapo. Ne sze vidlo to njegovomi szinovi, szneha je tüdi mrzila na njega i sztarec je od sztola k pécsi prisao, tam bi sze lehko najo, csi bi njemi sto kaj dao. Ednok sze pa zgodilo, ka je sztáromi z rok szpádnola ona loncsena szkleda, z stere je jo. Kaksá lárma nasztáne za toga volo! Na szlednje szo sztáromi leszeno szkleco küpili, tá sze ne sztere, csi jo dolpüsztí.

Eden den je pa té familie pojbies vszefelé lesz vküpnoszo, gda szo ovi vu hizsi szedeli. Ocsa ga pita:

„Ka pa scsés napraviti z toga leszá?“

„Szkledo rédim za ocsó pa za mater na sztáre dni“. Mládi hizsniki szo sze oszramotili i vecs szo sztároga ocsó ne za pécs posztávlali. Vzemi szí návuk z té zgodbe!

To je tüdi ne szlednje delo, csi cslovek nazáj poglednovsi do szvojega detinsztva na ono pitanje: „jeli szam komi ne kaksí kvár vcsino?“ od szvoje düsnevesztí té odgovor dobi: ne pomlim na kaj taksega. Záto szvojo deco nazáj zadrzsávaj escse od kaj taksega, stero lüdjé nescsejo za greh vzéti. Naj dete ne paszé zsvino na lüdszkom, ne hodi vu log drva krádnót, ali naj ga ne mantrájo lüsti na lüdszki szadovnják, csi je pa kaj najsao, kaksté malo vredno blágo je, naj njé szvojemi imajiteli nazáj povrné. Bodi oszter, csi ti dete kaj lüdszkoga k hizsi prineszé, sto krádne, on zagotovo tüdi lazse.

Ali celo od nájrúzsnesega greha obvari szvojo deco, steri je zse tak doszla lüdi kak na telo, tak na düso gledocs szkváro. Nescsem sze nancs z toga greha szpominati. Zadrzsávaj nazáj deco od hüdoga pajdástva, ár sze lagojina hitro na njé zgrábi. Gda pa vecserásnji zvon vdári, te zse naj deca po cesztáh okoli ne klantivajo. Csi szo drzsina : zpacsliva, povej njim gori prvlé, kak bi ti deco szplól szpokvárili. Csi pa igra i plesz jeszte vu ostarijah, ne püshti deco tá glédat, ár sze greh szkoz ocsih potégne vu detecse szrcé i tam sze zsari, dokecs po csaszi plamén telovnoszti z njega vö. ne vdári.

Z nemszoga: Szlepec Ivan.

Drobizs. — Glászi.

Szv. Sebestjan. Lanszko leto decembra 17-ga je bratovesina Szrca Jezusovoga vu szebestjanszkoj cérkvi pri Szrca Jezusa oltári po visesnjem dovoljenji milosztiavnoga püspeka notrivpelana i letosz februára 7-ga v Rimi potrdjena. Kolrig má dozdej 85. Duzsznoszti kotrig szo té:

1. Na szvétek Szrca Jezusovoga morejo pobožno csaszti to najszvétejsze Szrcé i po mogocsuoszti szv. szpoved i precsiscsávanje opraviti.

2. Vszaki meszec prvi pétek sze morejo szpovedati ino precsisztiti, naj Jezusovo razszaljeno Szrcé sztem dobrim delom pomirijo. Csi bi sze prvi pétek ne mogli szpovedati, lehko prvo nedelo, ali steri koli den vu meszeci toj duzsznoszti zadoszta vcsinijo.

3. Vszako prvo nedelo morejo pred oltarom Szrca Jezusovoga, ali pa domá na csészt Szrci Jezusovomi kaj zmoliti, náj je pomirijo za grehe lüdi.

4. Vszaki den naj zmolijo eden Ocsanas, edno: Zdravo Marijo ino eden: Jaz verjem, sztem zdihávánjom: Oh szladko Szrce Jezusovo, daj, naj bom te vszigdár bole lübil(a).

5. Pokojnoga družsbenika mrtvo telo morejo z go-récsov szvecsov pobožno szprevájati i za njegovo dűso pred oltárom Szrca Jezusovoga po pokopi prvo nedelo litánije od Szrca Jezusovoga zmoliti.

6. Té duzsnoszti nikoga le zavézsejo pod grehom. Ne vsini greha, ki je prelomi, csi glih szám rad, nego od bozsega Szrca obezsane miloscse tűdi ne dobi. Zgű-bicsek je záo nezgovorno veliki. To pri vszakoj bratov-csini vala.

Pűspekij je dozday na celom szveti 1150. Nasztane jih vszako leto vecs, ar sze katolicsanszka vera vszikdar bole siri med narodami. Eti pűspeki szo vszi podvrzseni rimszkomi pűspeki, to je szv. ocsi papi. Z med pűspekov szo zebrani od papo vnogi za patriarche, za primase, metropolit (érseke) i t. d. — Kardinalisje szo tűdi na-vadno pűspeki, szamo tű i tam sze zgodi, ka ne pűspek, nego redovnik dobi kardinalisko csaszť.

Na vogrszkom z horvatszkiťm viéd je 27 pűspekov. Predjen pűspek vogrszkoga szo v Esztergomi ino sze zo-vejo za primasa vogoszkoga drzsanja ino vu szvojoj szvet-szkoy csészťi majo od krala titulus, ka szo herceg (voj-voda). Zday szo Dr. Vaszary Kolos, ki szo tűdi za kardi-nalisa imenűvani od rimszkoga papo. Esperesij (dekanij) majo 46, plebanij 478, szvetszkih dűhovnikov 908, redov-nikov 579, nűn 1503, dűs vu celoy pűspekiji: 1 million 415 jezero i pétdeszétshedem. Kak érseki (metropolit) szo njim podvrzseni: Pűspek z Besztercebánje: Radnay Farkas Esperesij, ali dekanij majo 12, far 112, szvetszkih dűhovnikov 168, redovnikov 13, nűn 19. dűs: 223,779.

Vu *Eperjesi* gresko katolicsanszka pűspekija, ki szv. meso sztaksimi návadami obszlűzsávajo, kak nigdasnji ka-tolicsanszki grki ino szo tűdi právi katolicsanci. Pűspek szo: Dr. *Vályi János*. Dekanij (esperesij) majo 23, fare 188. Szvetszkih dűhovnikov 238, redovnikov, 5, nűn nega, dűs 163,520.

Vu *Győri* szo grof *Széchenyi Miklos* dr. Dekanij majo 22, far: 239, szvetszkih dűhovnikov 369, redovnikov 134, nűn: 304. dűs 440,030.

Vu *Munkácsi* greskoga jezika pűspek szo: *Firczak Gyula*. Dekanij majo 48, far 387, szvetszkih dűhovnikov 512, redovnikov i nűn nega. Dűs je v pűspekiji 413,500.

Vu *Nyitri* szo *Bende* Imre püspek. Dekanij majo 24, far 148, szvetszkih dühovnikov 237, redovnikov 33, nűn 89, dűs 340,809. Pomocsnik i Naszlednik njihov szo grof dr. Batthyány Vilmos.

Vu *Pecsűhi* (Pécs) szo grof *Zichy* Gyula dr. Dekanij majo 22, far 178, szvetszkih dühovnikov 308, redovnikov 59, nűn 185, dűs 495,235.

Vu *Székesfehérvári* (Sztolnombelogradi) szo Dr. *Prohászka* Ottokár. Dekanij majo 12, far 184, szvetszkih dühovnikov 150, rednikov 45, nűn 86, dűs 237,614.

Vu *Szombathelyi* Dr. *István* Vilmos. Dekanij majo 21, far 189, szvetszkih dühovnikov 326, redovnikov 73, nűn 113, dűs 455,882.

Vu *Váczi* gróf *Csáky* Károly. Dekanij majo 19, far 120, szvetszkih dűh. 244, redovnikov i nűn vkűper 162, dűs 673,904.

Vu *Veszprémi* szo : *Hornig* Károly baron. Dekanij majo 29, far 225, szvetszkih dühovnikov 337, redovnikov 128, nűn 187, dűs 591, 506.

Vu *Kalocsi* szo metropolit (érsek) Dr. *Városcy* Gyula. Dekanij majo 16, far 122, szvetszkih dühovnikov 278, redovnikov 102, nűn 397, dűs : 597,249. Njim szo podvrzseni püspek vu : *Csanádi Desewffy* Sándor. Dekanij majo ; 23, far 235, szvetszkih dühovnikov 374, redovnikov 80, nűn 408, dűs 862,124.

Vu *Erdélyi* szo püspek : grof *Mailáth* Gusztáv. Dekanij majo 16, far 229, szvetsz. dűh. 320, redovn. 226, nűn 280, dűs : 333, 749.

Vu *Nagyvárad* dijacskoga jezika (szo tűdi greskoga) püspek szo *Szmrecsányi* Paveo. Dekani majo 12, far 72, szvetsz. dűh. 150, red. i nűn 227, dűs 146,631.

Vu *Egri* szo tretji metropolit Dr. *Samassa* Jozsef, kardinalis imenűvani. Dekanij majo 23, far 200, szvetsz. dühovnikov 342, redovnikov 81, nűn 133, dűs 633,801.

Pod njihov m vojsztvom szo püspek vu *Kassa* meszti Dr. *Fischer* Colbrie Agoston. Dekanij majo 18, far 197, szvetsz. dűh. 310, red. i nűn 153, dűs 313,026.

Vu *Rozsnyói* püspek szo : *Balás* Ludovik. Dekanij

majo : 14, far 99, szvetsz. düh. 154, redovnikov 28, nűn nega. Dűs je 191,427.

Vu *Szatmári* pűspek szo : Dr. *Mayer* Adalbert. Dekanij majo : 12, far 95, szv. dűh. 177, red. 53, nűn 537, dűs 144,258.

Vu *Szepesváralji* pűspek szo : Dr. *Párvy* Sandor. Dekanij majo : 14, fár 165, szv. dűh. 245, red. 53, nűn 31, dűs 236,929.

Stirti metropolit szo v *Gyulafehérvári* greskokatoliceanszki pűspek Apsai *Mihályi* Viktor. Dekanij majo 32, far 723, dűhovnikov szvetszkih 762, redovnikov 17, nűn nega v greskoj cėrkvi. Dűs 406,330.

Njim szo podvrzseni pűspek greski v *Lugosi* Dr. *Hosszu* Vazul. Dekanij majo 16, fár 163, szv. dűh. 157, redovnikov i uűn nega. Dűs je 81,900.

Vu *Nagyvárad*i greski pűspek : *Radu* Demeter. Dekanij majo 19, far 170, dűhovnikov 210, dűs 110,200.

Vu *Szamosújvári* greski : Dr. *Szabó* János. Dekanij majo 43, far 489, dűhovnikov 502, dűs 540,000.

Pa szo escse na vogrszkom szamosztalni z nisternimi pűspekovszkimi pravicami obdarűvani predjen apatur benediktincov v *Pannonhalmi* pri szv. Martini poleg Győra : *Fehér* Ipoly, ki tűdi majo edno esperesijo, 26 fár, 162 dűhovnikov, 30 nűn i 42,080 dűs.

Telko nasz je szamo na vogrszkom, csi Horvatszko ne racsunamo. Kelko je kje z teh vszeh tűdi pred Bogom i vu dűhi pravi krscsenikov, ki sze vojűjejo vu szebi i proti szveti za pravice szv. vere ino zaisztino krscsanszko zsivejo ? Ne pitajmo, vszaki naj szam szebi da odgovor.

(bi).

Csiszla, kepe, krizse, skapulere pa nevem ka vsze-fėle dugovanja noszijo med lűsztvom zsidovje pa bozsni krsztseniki za drage peneze, pa gucsijo, ka je csiszlo z Jeruzsálema, kep z Rima pa nevem odket pa ki ga kűpi, tiszti sze more zvelicsati, zato ka csiszlo je puno odpűsztkov, sto pa kep ali krizs kűpi, za tisztoğa de pa nikák nindri vekivecsne mese szlűzso, ki pa „Marijine Szenje“ pa „Zlátı“, ali „Szedméri nebeszki klűcs“ kűpi za 3—4 krajcare, tiszti de pa zsi v nebėsza leto, nancs njemi mirati ne bode trbelo pa njemi deca sztroske szprėvoda tűdi prisparajo. Ka szo to inda szveta krscseniki ne

znali! Te szo mogli dosztakrat mreti za vőro, preganjanja, szramoto pa ne vem ka vsze escse trpeti — zdaj pa szamo jeruzsálemszko csiszlo“ trbej kőpiti od zsidova za 6 eli 8 szekszarov pa „Szenje Marijine“, za 5 krajčarov (zsidova je stamp i paper ne celi krajcar kostao) pa njemi te zvelicsanje kak pecseni golob nad okno notri zleti pa poleg toga lahko grehsi, kak njemi je vola!

Edno ne pozábite, ki to cstéte: Csiszlo csi sze odá, csi je li blagoszlovleno bilo, vcsaszi zgőbi vesz blagoszlov, steri je na njé dáni.

Drőgo pa csi vam sto vu hizso pride kaj taksega ponővat, pokázsite njemi, kde ta je vő z hizse pot.

Dr. Stadlera metropolitó v *Seravoji* (za Bosznio i Hercegovino) szo na 500 Koron kastigali preminocsi mešzec za toga volo, ka szo ednoga tőrka, ki je szpoznao pravico katolicsanszke szv. vőre, okrsztili i pofėrmali. Pa je Bosznija ne na tőrszkom, liki k Ausztarii i k vogrszkomí szlisi.

Na Francuszkom cerkve vkőp pisejo! Vsze kepe, zasztave, sztolice, stere szo vu cerkvaj. Kelihe tődi, oltare escse bole, ve szo tej najvecs vredni — pa monstraucije tődi. Pőspeki szo dőhovnikom prepovedali, ka bi tabernakulume odpreti dali; da pa komissija brezvőrna ne poszlősa pőspeke, za to po szili odpre tabernakulume, vővzeme monstraucio pa kelih z szvesztvom, pa obsaca pa te gorzapise, — Ve pa to tak ne lepo? — Lődsztvi vernomi sze je tődi ne vidlo. Vu Parisi vu cerkvi szv. Klotilde je puna cerkev bila lődsztva, kda je komissáriuš priseo pa je dveri zaprete naiseo na cėrkvi. Te szí je szto policajov prignao, tej szo z szekirami cerkvene dveri razšekali, da pa lődsztvo tecsasz vsze sztolice pred dveri na kőp znoszlo — te szo ztem meli poszeo, lődsztvo je pa sztolce na nje lőcsalo pa ciglovje i kamėnje; na szlednje szo na obadvojój sztrani pistole naprej vzeli ino pėt-deszėt policajov i treszeti drőgih lődih le obleglo. komissariusa szo zbili ino je odiseo — ve pa to vsze lepo ide jeli? Kak zse vszesirom, kde nega zsive vőre vu szrcaj i pravi krscsenikov, steri bi vszikdár sztalni bili za szvoje pravice.

Batrivni vojáki. Ka je na Francozkom vnogo dobrih, katolicsanszkih lődih tődi, kázse nam lődsztvo, stero sz

szekerami, zseleznimi raszojami i sz vszakojacskim orozs-
jom. moski tak kak zsenzke vládnim naglejüvalcom pro-
tisztánejo i je ne püsztijó vu cerkev, kabi tam pohistvo
goripiszali. Vecs jezér je taksih meszt, kde szo nikaj
ne mogli napraviti. Jezus naj blagoszlávla té batrivne
vojáke!

Kleret-Langavan kapitan je zapoved dobo, naj sz
vojszkov poszili gorvdárja vráta cerkvena. Ne je bogao.
Prav je vcsino. Jezusova zapoved „Ne kradni“, „Szvesztvo
ne oszkruni“ itd. je vecs, kak gresno volenje liberálszkih
i szlobodno zidárszkih tepesov, vsze edno, csi glih v zsa-
matnih miniszterszkih sztolcah szedijo. Düsna veszt mi je
mirovna, ne bojim sze szoda“ je odgovoro. I njegovo ve-
liko vero je vecs imenitnih vojakov i plemenitásov pokázalo,
gda szo raj szlüzsho zgübili i vu vozo sze dali vrzsti, kak
bi pa Jezusovo cerkev dáli oszkruniti.

Mantrniki. Na Kitajszkom pá márjajo katolicsanszke
dühovnike. Sz Nan-Changa brzojavijo, ka szo tam sész
francozkih jezuitov i dvá amerikanszkiva veroglaszitela
morili poganje. V Shanghai-i pa 5 redovnikov iz reda
marijanistov. Dvá szta 27, trijé pa 20 let sztari bili. Ko-
rona mantrnikov sze páli deli vernim vojnikom Jezusovim
veszélimo sze i omocsimo sze, krsceseniki!

Misijon. V Baltavári szta O. Bakacs Lovrenc i O.
Mitnjek Vince szv. misijon mela deszét dni. 1300 jih je
hodilo k szv. precsiscsávanji. O. Mitnjek Vince je nas
szlovenszki rojak, koga veszélo glédamo na misijonszkoj
poti, ali escse bole zselno ga csakamo domo, dabi nam
tüdi glászo z drügimi nasimi rojaki misijonszke recsi.

Talijanszko. Vu Genovi sztoji eden závod po iméni
„Piccola casa della Providenza“, vu sterom nüne iz réda
szv. Dominika mále szirote odgojávjajo ino hránijo. Veliko
postenjë je doszégnoło té závod, gda ga je Helena tali-
janszka kralica szvojov dvorjenicov pohodila.

Szirotice szo jo lepo pozdravile edna njoj je eden
püslics rozs ponüdila, drüga jo pa sz ednov peszmicov
razveszelila. Kralica sze knjima nagnola, jihve obimnola
ino küsnola. Rávno táksa szo, kák moja deca“ je szme-
hom právila. „Potom je celi závod preglédnoła ino sze
je za tam nájdene lepi réd prednici zahvalila (La Stella
di S. Domenico.)

V Cserenszóvci sze je edna zszenszka z luteranszke, vere na katolicsanszko szpovedala.

V Miramare-i poleg Szan-Szebasztiana szi je zarocso Alfonz mládi spanjolszki krao Battenberg Eno vojvodico z Anglezskoga. Vojvodica je blízsanji rod Anglezskomi králi. Iz anglikanszke-lutheranszke vere sze je márciusa prve dni na katolicsanszko vero szpovedala. Szpovedali szo jo nottignamszki púspek, Szvedoka szta bilá: Moret preszednik miniszterszki ino Alba vojvoda. Po prek vztétji szo stükom sztrellili. Na veszélje tomi dogodki szo meszto lepo opleli i po celom váراسi szo bande igrale.

Ocsa, ne kradnite vecs. Balázs Andrása, kanizskoga drvára je tolvajija vecskrat vu vozo vrgla. Gda sze je ozseno, je mocsno oblúbo, ka vecs ne bode kradno; ali ka, mladoszti pot sze zsmetno pozábi, pá szo ga na tolvajiji zgrabili i vu vozo vrgli. Zsena ga sz trojov drobnov decov gorpoiscse vu vozi ino szresno proszi, naj sze pobolsa i naj njoj ne dela teliko szramote i teliko nevol. Pokvarjenoga csloveka tá prosnja nikaj ne gene. Ali gda sészt let sztar szinek poklekne prednjim dol ino roké vkúp szklenovsi ga proszi „Ocsa, ne kradnite vecs!“ te ga szkuzé pobijejo i obimnovsi detece szvéto oblúbo vesini, ka vecs ne bode kradno. — Decsica, moli za szvoje sztarise!

Rednikov odgovor.

Pleh Ivan Amerika. Naj vam Jezusovo Szrcé povrné za naso sziomasko církev poszlanih 8 koron. Za dve koroni bo szv. mesa za miloscsco dobre szlednje vüre, kak zselete.

Fris Josef Sv. Trojica. Bog plati na dári. Na naso sziomasko cerkev je obrnjen.

Bogojanszki fárník. Na nepodpiszana pizma ne dámo odgovora.

Kreszlin Verona. Szrednja Bisztrica. Bog pláti na dobrom zselenji. Neduzsno trpeti je neszedúvanje Jezusovo, ki je túdi neduzsno trpo i mucsao. Ti túdi mucsi

i Jezus ti za to obilno plácsó dá ednok. Szlobodno not-risztopis.

Krampacs Maria Szrednja-Bisztrica. Bog pláti na dobrom zselenji.

Doma Etelka, Zsálíg Jozsef Zsizski. Rávno tak. Be-
tezsni ki dvoriti je Jezusi szlúzsiti; povéksa té szlúzsbe
vrednoszt to, ka sze materi ednoga dúhovnika vesini. Jezu-
sovo Szrcé naj bode zvami.

Kostric Martin Zsizski. Lepa i hválevredna je vasa
gorécsnoszt, ka szte z Hozjan Matjasom trűd na szébe
vzéli za volo Jezusa i szte na njegov oltár 80 korou v
Polani nabrali. Szoszedne fare sze morejo zmocsti, kak
szoszed szoszeda more pomagati. Lepo je to i Jezus
obilno povrné polancsarov té milodare, pa vi cserencsovski
fárniki tűdi — vűpam sze — kda bodo oni za Jezusa,
ki v tőrjanszkoj cėrkvi prebiva i zsele lepo hízico, kaj
pobirali. Amerikanci szo do 300 koron dali? Lepo! Le
naprej!

Fujsz Apolonija Petánci. Le sze drzsi sz tivárisicov
vréd mocsno k szrci bozsomi. Szvet vaj naj ne szpácsi.
Korona nebeszka szamo na sztanovitne csáka. Obema
Bog pláti na dobrom zselenji.

Ficko Ána Rankovci. Szlaroszt vu letah je postű-
vanja vredna, sztaroszt vu dobrih delah pa nebeszke
plácsé. Venec neduzsnoszt i ne osztáne na mláde dekle,
nego na csiszte dekle dúsi. Jezus to glédo, Bog pláti na
dobrom zselenji.

Lázar Matjas Varazdin. *Horvat Steván, Tkálec Ána
i Martin Trnje, Kűhar Stevan Győr, Bakan Jozsef Tűr-
niscse, Krampacs Jozsef Budapest, Pleh Ivan Chicago, Jancsi,
Treza Petánci. Skáfár Matjas i Ána Zsizski, Kolenko Mat-
jas i Manka Cserenszovci, Deklinszka Rozsa Zsizski, B. Her-
man Edsidt Celje, B. Tadeus Horvát Varazdin, Pr. Mit-
njek Vince Vasvár, Horvát Verona Cserenszovci* Bog pláti
na dobrom zselenji.

Ciglár Marijanka Szrednja Bisztrica. Na oltár Szrea
Jezusovoga poszlani prt szem v roke dobo. Bog pláti.

Pr. Sz. J. Bandol. Dobro bo proszim.

B. J. Novibreg. Bog pláti! Poleg mogocsnoszt i. Vszem
pozdráv.

Dári na szebesesanszko cerkev.

Cserenszovszka fara.

Z Gornje-Bisztrice.		Herman Stevan	20	Cipot Kata	1
Lebar Verona	20	Djura Jozsef	20	Cipot Verona	1
Lovrencséc M.	1	Vucsko Ivan	40	Jaksics Matjas	2
Ivko Jozsef	2	Glavács Matjas	50	Jerebic Jozsef	1
Tkálec Manka	30	Magdics Ivan	1	Markoja Orsa	1
Djura Maria	10	Pleh Bára	20	Spielin Ivan	10
Trninovec Martin	20	Donko Stevan	1	Péterka Ána	20
Zsmaj Andras	1	Copot Manka	1	Gonza Kata	1
Varasánc Stevan	20	Kozjan Martin	20	Raj Maria	20
Kelenc Stevan	70	Vucsko Ana	20	Tkálec Jozsef	1
Horvát (Szabo) I.	1	Csizmazia Pavel	60	Pintaries Maria	20
Kusztéc Matjas	50	Kocet András	10	Vküp 45·44	
Vucsko Ána	24	Djörök Magda	10	Z Szrednje-Bisztrice.	
Kreszlin Martin	20	Vucsko Matjas	20	Cigán Kata	2
Halász Jozsef	20	Trájbar Matjas	10	Szobocsan Ivan	1
Gábor Kata	30	Berman Ivan	20	Kreszlin Martin	1
Vucsko Ivan	80	Tkálec Stevan	20	Kohék Verona	20
Vucsko Stevan	20	Gonza Maria	40	Vucsko Magda	20
Horvát Ivan	40	Kohék Marianka	60	Kohék Ána	20
Raj Jozsef	60	Kelenc János	10	Kohék Maria	20
Raj Stevan	1	Szmodis Stevan	20	Kolarics Treza	80
Kolarics Ivan	40	Zver Orsa	30	Kreszlin Marijanka	60
Stáfer Stevan	40	Sesrbics Ivan	30	Krampacs M.	1
Raj Stevan	30	Balazsics János	20	Gábor Stevan	20
Balazsics Ivan	20	Kociper Maria	40	Markoja Jozsef	40
Grah Jozsef	20	Ritlop János	20	Kohék Jozsef	40
Rebrica Jozsef	10	Klajderman Jozsef	10	N. N.	30
Horvát Mihál	50	Horvát Matjas	10	Kohék Jozsef	40
Kohék Martin	30	Tkálec János	10	Lebar Jozsef	40
Kusztéc Marko	1	Horvát Ivan	20	Ütresa Anton	40
Kuklin Matjas	40	Magdics Verona	20	Markoja Ivan	20
Pintaries Ivan	10	Küzma Stevan	20	Krampacs Stevan	20
Ciglar Ivan	40	Koronies Júrij	20	N. N.	70
Riblop Jozsef	30	Brnják Jozsef	20	Copot Jozsef	40
Markoja Stevan	20	Tkálec Martin	40	Vucsko Stevan	10
Zsisek Jozsef	40	Cvetko Maria	80	Rebrica Stevan	10
Sebar András	40	Balazsics Ivan	80	Vincsec Ivan	20
Kusztéc Martin	40	Skáfer Ána	120	Djura Martin	20
Magdics Jozsef	1	Lebar Zsuzsa	40	Kelenc Martin	20
Balazsics Stevan	1	Hozjan Magda	1	Kohék Matjas	10
Balazsics Mihál	20	Kolenko Ferenc	40	Gábor Stevan	20
Balazsics Ivan	40	Domjan Jozsef	60		
		Vucsko Matjas	1		

Gábor Mihál	20	Lebar Maria	20	Zsálig Bára	20
Hren Ivan	1	Lebar Stevan	1	Kreszlin Maria	1
Mlinaries Balázs	20	Tkálec Ivan	20	Sernek Stevan	1
Szobocsau Stevan	20	Vköp 28.00		Krampaes Treza	20
Tibaot János	20	Z Dolnje-Bisztrice.		Hazsics Kata	20
Bohnéc Martin	30			Kovács Treza	20
Spielin Stevan	20	Kovács János	1	Godina Marko	20
Ütrosa Maria	30	Krampaes Treza	1	Kusztéc Maria	30
Kusztéc Marko	1	Kovács Julia	1	Kostric Jozsef	20
Kreszlin Martin	40	Tivadar Martin	40	Balazsics Treza	30
Cigan Ana	30	Horvát Stevan	1	Balazsic Ana	20
Klajderman Stevan	40	Martin Stevan	40	Zsábot Ana	20
Hren Jozsef	40	Kreszlin Marko	40	Szolkovics J.	1
Vuesko Ivan	40	Grah Treza	20	Padar Magda	20
Gáll János	1	Györek Stevan	70	Lipics Magda	40
Vuesko Anton	1	Kohék Stevan	1	Balazsic Stevan	40
Vuaskó Eufemia	1	Györek Bára	10	Cigan Maria	20
Dunka Marko	40	Djura Jozsef	30	Sujster Jozsef	20
Kreszlin Ivan	40	Marics Kata	20	Szalajko Stevan	20
Cigan Terezia	20	Vuesko Sena	20	Dunko Stevan	10
Kohék Kata	10	Cigan Sena	1	Lonec Stevan	40
Balazsics Matjas	40	Lútar Kata	1	Tonaj Kata	04
Vágner Stevan	20	Zsábot Marija	1	Lebar András	20
Antolin Stevan	1	Balazsic Kata	1	Grah Ivan	30
Antolin Ana	50	Kolenko János	160	Kohék Verona	80
Horvát Stevan	1	Györek Jozsef	40	Balazsic Maria	2
Ivko Ivan	80	Marics János	1	Balazsic Magda	20
Cigan Jozsef	1	Rozsman Lujza	1	Litrop Kata	1
Cigan Ivan	20	Vköp 27.24			

Lübleni darovniki i nabiraleci! Jezusovo Szrcé vam naj dá za milodáre i trüd na tom szveti miloscsó, na ovom pa diko nebeszko.

Klekl Jozsef

plebanos.

